

EXAMENREGLEMENT

**SCHOOLJAAR
2024-2025**

3 en 4 vmbo
4 en 5 havo
4, 5 en 6 vwo

**SCALA
COLLEGE**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Begripsbepaling.....	4
3.	Communicatie	7
4.	De examensecretaris.....	7
5.	Examencommissie en examenwerkgroepen.....	7
6.	Keuze van examenvakken	8
7.	Ontheffingen en vrijstellingen.....	8
8.	Het schoolexamen.....	9
9.	Het centraal examen	10
10.	Toetsing.....	11
11.	Afwijking wijze van examineren.....	15
12.	Beoordeling en resultaten.....	16
13.	Doubleren en zakken.....	18
14.	Overstap naar een andere opleiding.....	19
15.	Instroom vanuit een andere school	20
16.	Herkansingen schoolexamens.....	20
17.	Herexamen examenvakken zonder centraal examen (havo en vwo)	21
18.	Herexamen maatschappijleer (vmbo).....	21
19.	Herexamen keuzevakken van het combinatiecijfer (vmbo-basis/kader).....	22
20.	Herexamen rekenen.....	22
21.	Herkansingen centrale examens	22
22.	Herkansing of ongeldigverklaring.....	22
23.	Spreiding voltooiing eindexamen.....	23
24.	Vakken afsluiten in een eerder leerjaar	23
25.	Vakken op een hoger niveau.....	24
26.	Onregelmatigheden	25
27.	Bezwaar en beroep	26
28.	Bewaren examenwerk	27
29.	Inzage centrale examens.....	27
30.	Ondertekening diploma's en cijferlijsten	28
31.	Slotbepalingen	28
	Bijlage 1: Overzicht van directeurs, teamleiders en examensecretaris	29
	Bijlage 2: Commissie van beroep	29
	Bijlage 3: Examencommissie en examenwerkgroepen 2024 - 2025.....	30
	Bijlage 4: Rooster voor de centrale examens in het voortgezet onderwijs in 2025	31
	a. eerste tijdvak.....	31
	b. tweede tijdvak.....	33

Bijlage 5: Geslaagd of gezakt en cum laude.....	34
a. Vmbo-bb en vmbo-kb	34
b. Vmbo-tl	35
c. Havo en vwo.....	36
Bijlage 6: Handreiking geschil na inzage examenwerk	37

1. Inleiding

Met dit examenreglement, vastgesteld door het bevoegd gezag¹, is voldaan aan de verplichting uit de Wet Voortgezet Onderwijs 2020, artikel 2.60. Het examenreglement is de verbinding tussen wet- en regelgeving en overheidsvoorschriften enerzijds en de door de school vastgestelde regels alsmede de notitie Toetsbeleid Scala College 2020-2024 anderzijds. Het is als zelfstandig document leesbaar, maar in geval van onduidelijkheid of waar het strijdig is met de betreffende wet- en regelgeving, zijn de overheidsvoorschriften bepalend.

In dit besluit is een aantal bevoegdheden rechtstreeks aan directeuren toegekend. Daarnaast zijn er ook bevoegdheden die de wetgever toekent aan het bevoegd gezag. Op het Scala College zijn alle bevoegdheden betreffende het eindexamen gemandateerd aan de directeuren. De betrokken directeuren hebben een personeelslid aangewezen als secretaris van het eindexamen. In de tekst van het reglement worden de betrokken personeelsleden alleen met hun functie aangeduid. In bijlage 1 staan de bijbehorende namen.

Vanwege de leesbaarheid is in dit reglement gekozen voor de mannelijke persoonsvorm. Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar of die/hen gelezen worden.

September 2024

¹ Instemming MR op 26 september 2024

2. Begripsbepaling

Beleidsregel Topsporttalentschool: Beleidsregel verstrekking licentie Topsporttalentschool VO 2020.

Bevoegd gezag: Stichting Scala College en Coenecoop College.

Centraal examen: Het bij wet geregelde en landelijk opgestelde afsluitende onderdeel van het eindexamen. Dit vormt samen met het schoolexamen het eindexamen. Tenzij anders vermeld, worden in dit examenreglement het centrale digitaal examen en het centraal schriftelijk en praktisch examen tot het centraal examen gerekend.

Centraal schriftelijk en praktisch examen: Afsluitend examen van de beroepsgerichte vakken in de basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo.

Combinatiecijfer: Gemiddelde van de eindcijfers van het profielwerkstuk en aan aantal kleinere vakken.

Commissie van beroep: Commissie waarbij een kandidaat in beroep kan gaan tegen een beslissing van de directeur aangaande het examen of enig onderdeel daarvan.

Cspe: Zie *Centraal schriftelijk en praktisch examen*.

Digitale centrale examen: Afsluitend examen van de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo.

Directeur: De directeur van de locatie waar een kandidaat de meerderheid van zijn lessen volgt.

Domein: Onderdeel van de verplichte examenstof op de havo of het vwo.

Eindexamen: Het geheel van centraal examen en schoolexamens.

Eindterm: Onderdeel van de verplichte examenstof op het vmbo

Elektronische leeromgeving: Softwaresysteem om educatieve inhoud en organisatie van leerprocessen aan te bieden, zoals SOMtoday of Google Classroom.

Examendossier: Het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in SOM.

Examengids: Publicatie van het Scala College ten behoeve van de kandidaten die deelnemen aan het centraal examen met voor hen relevante informatie.

Examenjaar: Leerjaar van een opleiding waarin onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen.

Examinator: Degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak, in de praktijk de vakdocent van dat vak in het betreffende leerjaar.

Extra vak: Een vak in aanvulling op de vakken die voor een bepaalde kandidaat ten minste samen een eindexamen vormen, welk vak wordt afgesloten met een examen.

Fraude: Een onregelmatigheid waarbij het handelen of nalaten daarvan door een kandidaat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt.

Handelingsdeel: Onderdeel van het schoolexamen, beschreven in artikel 10 van dit reglement.

Havo: Hoger algemeen voortgezet onderwijs. Het Scala College kent ook een tweetalige havo-opleiding. In dit reglement wordt, als gesproken wordt over de havo, ook de tweetalige havo bedoeld.

Herexamen: Het opnieuw afleggen van een geheel examen in een vak, dus niet van slechts één toets of praktische opdracht.

Herkansing: Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.

Inspectie: De Inspectie van het Onderwijs. Deze beoordeelt namens de overheid de kwaliteit van het onderwijs op scholen en andere onderwijsinstellingen. Zij bekijkt of scholen en opleidingen voldoen aan de wetten en regelgeving en of ze hun financiën op orde hebben

Jaarplanning: Overzicht van de data waarop alle bijzondere activiteiten op het Scala College gepland zijn, op de website van de school aangeduid als 'agenda'.

Kandidaat: Leerling die deelneemt aan een onderdeel van het examen.

Maatwerk-pta: Programma van toetsing en afsluiting opgesteld voor een individuele leerling of een specifieke groep leerlingen.

Minister: De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ontheffing: Uitzondering op een regel dat in een vak of in een deel daarvan examen gedaan moet worden. Deze uitzondering geldt voor een individuele kandidaat die de ontheffing heeft aangevraagd bij directeur en van hem schriftelijk bericht van een positieve beschikking heeft ontvangen.

Opleiding: Richting waarin eindexamen gedaan kan worden. In deze betekenis kent het Scala College de volgende opleidingen: vwo, havo, vmbo-tl, vmbo-kb, vmbo-bb.

Overgangsvergadering: Vergadering waarin de docenten bepalen welke leerlingen bevorderd worden naar een volgend leerjaar.

Periode: Gedeelte van het schooljaar met daarin een toetsweek. Op de laatste dag van een toetsweek eindigt een periode.

Plagiaat: Het overnemen van gegevens uit andermans werk zonder correcte bronvermelding en het op die manier presenteren als eigen werk.

Praktische opdracht: Onderdeel van het schoolexamen, beschreven in artikel 10 van dit reglement.

Profiel: Specifieke combinatie van eindexamenvakken.

Profielwerkstuk: Onderdeel van het schoolexamen, beschreven in artikel 10 van dit reglement.

Programma van toetsing en afsluiting: Overzicht per vak van alle toetsen die samen het schoolexamen uitmaken.

Pta: Zie *programma van toetsing en afsluiting*.

School: Het Scala College in Alphen aan den Rijn.

Schoolexamen: Deel van het eindexamen dat door de school opgesteld en afgenomen wordt. Dit vormt samen met het centraal examen het eindexamen.

Schoolgids: Wettelijk verplichte jaarlijkse publicatie met informatie over de werkwijze van de school, bestemd voor leerlingen, ouders en verzorgers. De [schoolgids van het Scala College](#) is gepubliceerd op de website van de school.

Schooljaar: Tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar.

SEN-leerling: Leerling met extra ondersteuningsbehoefte, die als zodanig bij de school bekend is en ondersteund wordt door de coördinator onderwijssteuning.

SOM: Schooladministratiesysteem waarin onder andere de resultaten van de kandidaten vermeld worden.

Surveillant: Eenieder die tijdens een schoolexametoets of tijdens het centraal schriftelijk eindexamen toezicht houdt op de kandidaten.

Teamleider: Docent die onder verantwoordelijkheid van de directeur belast is met de dagelijkse gang van zaken in één of meerdere leerjaren op één van de vestigingen van de het Scala College.

Tijdvak: Termijn waarbinnen de centrale examens worden afgenomen. Het tweede en derde tijdvak zijn bedoeld voor kandidaten die wegens zwaarwegende omstandigheden niet konden deelnemen aan het eerste tijdvak. Herkansingen van het centraal examen worden afgenomen in het tweede en soms in het derde tijdvak.

Toets: Een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten tenzij anders blijkt.

Toetsweek: Aaneengesloten periode van lesvrije schooldagen waarin toetsen worden afgenomen.

Topsportleerling: Leerling met een beloftestatus, nationaal-talentstatus of internationaal-talentstatus die is afgegeven door de sportbond en bekrachtigt door het NOC*NSF.

Tweede moderne vreemde taal: Frans of Duits.

Uitvoeringsbesluit: [Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

Vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, op het Scala college onderverdeeld in drie leerwegen: vmbo-tl (theoretische leerweg), vmbo-kb (kaderberoepsgerichte leerweg) en vmbo-bb (basisberoepsgerichte leerweg).

Vrijstelling: Uitzondering op een regel dat in een vak of in een deel daarvan examen gedaan moet worden. Deze uitzondering geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet.

Vwo: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. Het Scala College kent ook een tweetalige vwo-opleiding. In dit reglement wordt, als gesproken wordt over het vwo, ook het tweetalig vwo bedoeld.

Wet: [Wet voortgezet onderwijs 2020](#)

3. Communicatie

- 3.1. De directeur draagt er zorg voor dat kandidaten en in geval van minderjarigheid ook hun ouder(s) en/of verzorger(s), in kennis worden gesteld van het bestaan van dit examenreglement. Na dit moment veronderstelt hij de inhoud van het reglement bekend bij kandidaten en in geval minderjarigheid ook hun ouder(s) en/of verzorger(s).
- 3.2. Schriftelijke communicatie naar kandidaten over dit reglement en eventuele andere zaken aangaande het eindexamen geschiedt via het e-mailadres dat door de school aan de kandidaten verstrekt is (leerlingnummer@scalacollege.nl). Naar ouders en verzorgers wordt gecommuniceerd via het e-mailadres dat op de administratie bekend is.
 - 3.2.1. Ouders en verzorgers zijn er zelf verantwoordelijk voor dat de school beschikt over hun actuele en juiste e-mailadres.
- 3.3. Twee werkdagen na het verzenden van een bericht per e-mail door een medewerker van de school, gaat deze ervan uit dat de inhoud bij kandidaten en zo nodig hun ouder(s) of verzorger(s) bekend is.

4. De examensecretaris

- 4.1. De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is tevens examensecretaris van het schoolexamen.
- 4.2. De examensecretaris heeft de taak om de directeur te ondersteunen bij:
 - het organiseren en afnemen van het schoolexamen en het centraal examen,
 - de uitvoering van dit examenreglement,
 - de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting.
 - andere zaken die middels dit reglement aan zijn verantwoordelijkheid zijn toegekend.

5. Examencommissie en examenwerkgroepen

- 5.1. Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in die tenminste bestaat uit de teamleiders van de vier opleidingen (vmbo-basis/kader, vmbo-tl, havo en vwo), de medewerker kwaliteitszorg en de examensecretaris.
- 5.2. De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden.
- 5.3. Directeuren, leden van het bevoegd gezag, leden van de medezeggenschapsraad, leerlingen en ouders kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.
- 5.4. Een examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden
 - het doen van voorstellen voor een examenreglement,
 - het letten op het afsluitend karakter van het schoolexamen,
 - het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering,
 - het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
- 5.5. Daarnaast doet de examencommissie het volgende:
 - zij maakt regels hoe zij te werk wil gaan,
 - zij maakt elk jaar een verslag over het werk dat zij heeft gedaan,
 - zij evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen,
 - zij verstrekt de genoemde regels en verslagen in ieder geval aan het bevoegd gezag en de directeur.
- 5.6. Als het bevoegd gezag en de examencommissie het niet eens zijn over het examenreglement of het PTA en het bevoegd gezag wil afwijken van het voorstel van de

- examencommissie, dan moet de afwijking schriftelijk worden gemotiveerd en worden gedeeld met de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
- 5.7. Elke opleiding kent een examenwerkgroep die wordt voorgezeten door een teamleider vanuit de examencommissie en daarnaast bestaat uit ten minste twee docenten, verbonden aan de betreffende opleiding, en een medewerker van de administratie. De examenwerkgroepen adviseren en ondersteunen de teamleiders bij het uitvoeren van hun werkzaamheden voor de examencommissie.
 - 5.8. De samenstelling van de examencommissie en de examenwerkgroepen wordt jaarlijks vóór 1 oktober bekendgemaakt. De samenstelling van de commissie voor het huidige schooljaar is in bijlage 3 van dit examenreglement vermeld.

6. Keuze van examenvakken

- 6.1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van het bepaalde in de wet en de keuzemogelijkheden die de school biedt (zie schoolgids), in welke vakken zij eindexamen willen afleggen.
- 6.2. Een kandidaat kan bovenop het wettelijke minimum in overleg met de teamleider of de decaan één of meerdere extra vakken kiezen.
- 6.3. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen en, voor zover dat in het examenprogramma is bepaald, tevens uit een centraal examen.

7. Ontheffingen en vrijstellingen

- 7.1. De directeur kan een kandidaat ontheffing verlenen voor het vak lichamelijke opvoeding als de kandidaat vanwege zijn lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit vak te volgen.
- 7.2. Een kandidaat op het vwo die in het bezit is van het diploma havo is vrijgesteld van het vak maatschappijleer of het vak social and global studies. Indien het betreft het atheneum is deze kandidaat ook vrijgesteld van het vak culturele en kunstzinnige vorming.
- 7.3. De directeur kan een kandidaat op het vwo ontheffing verlenen voor de tweede moderne vreemde taal in het gemeenschappelijk deel van het profiel, in de volgende gevallen:
 - op voordracht van de coördinator onderwijssteuning: de kandidaat heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
 - de kandidaat heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
 - de kandidaat volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
- 7.3.1. Een ontheffing op grond van een stoornis zoals hierboven bedoeld, kan alleen verleend worden als een kandidaat beschikt over deskundigenverklaring van een ter zake kundige psycholoog of orthopedagoog en de kandidaat in het huidige of in eerdere leerjaren voldoende inspanning voor het vak heeft laten zien.
- 7.3.2. De ontheffing voor kandidaten in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid zoals hierboven bedoeld, kan ook verleend worden aan kandidaten die in het bezit zijn van een diploma havo in het profiel natuur en gezondheid of het profiel natuur en techniek en daarbij geen examen gedaan hebben in een tweede moderne vreemde taal.
- 7.3.3. In het laatste examenjaar van een opleiding worden geen nieuwe ontheffingen verleend, tenzij er sprake is van veranderde omstandigheden bij een kandidaat.

- 7.4. Bij toepassing van artikel 7.3 wordt de taal vervangen door een ander vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren, ter keuze van de kandidaat, voor zover de school dit vak voor kandidaten in het betreffende profiel aanbiedt.
- 7.5. De directeur kan, op voordracht van de topsportcoördinator of de topsportbegeleider, aan een kandidaat met een topsport-status ontheffing verlenen aan bepaalde vakken die als zodanig vermeld staan in de Beleidsregel Topsporttalentschool.
- 7.5.1. De hierboven bedoelde ontheffing wordt alleen verleend als de specifieke omstandigheden van de betreffende kandidaat dat noodzakelijk maken. Dit ter beoordeling van de directeur, op voordracht van de topsportcoördinator of de topsportbegeleider.
- 7.5.2. Indien een kandidaat doubleert in een leerjaar waarin een begin wordt gemaakt met het pta van een vak en hij in dat schooljaar niet meer in aanmerking komt voor een topsport-status, vervalt de eventueel voor dat vak vanwege de topsport-status verleende ontheffing.

8. Het schoolexamen

- 8.1. Het schoolexamen wordt afgenomen in de volgende leerjaren:
- 3 en 4 vmbo,
 - 4 en 5 havo,
 - 4, 5 en 6 vwo.
- In de programma's van toetsing en afsluiting wordt bij ieder vak aangegeven over welke leerjaren het schoolexamen zich uitstrekt. Het schoolexamen voor een vak kan bestaan uit:
- schriftelijke toetsen,
 - mondelinge toetsen,
 - praktische opdrachten,
 - een handelingsdeel.
- Daarnaast maakt op het vwo, de havo en op het vmbo-tl ook het profielwerkstuk deel uit van het schoolexamen.
- 8.2. De directeur stelt op voordracht van de examencommissie jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting (pta) voor het schoolexamen in het huidige schooljaar vast. Na instemming van de MR, draagt de directeur er zorg voor dat het pta vóór 1 oktober op de website van de school wordt gepubliceerd en wordt toegezonden aan de inspectie.
- 8.2.1. De MR doet een uitspraak over de gevolgde procedure bij het tot stand komen van het pta en de wijze waarop het door de school geformuleerde toetsbeleid in het pta geconcretiseerd is.
- 8.3. Alleen in bijzondere omstandigheden kan de directeur na 1 oktober het pta voor een vak wijzigen. Hij draagt er zorg voor dat kandidaten en in geval van minderjarigheid ook hun ouder(s) en/of verzorger(s), in kennis worden gesteld van de wijziging.
- 8.4. In een aantal, elders in dit examenreglement beschreven gevallen, kan of moet er voor een kandidaat een maatwerk-ptat voor één of meerdere vakken opgesteld worden. De kandidaat en, in geval van minderjarigheid zijn ouders, worden hiervan schriftelijk in kennis gesteld.
- 8.5. In het programma van toetsing en afsluiting worden per vak en per schoolsoort tenminste aangegeven:
- de onderdelen van het examenprogramma die worden afgenomen in de diverse leerjaren,
 - op welke eindterm(en) het onderdeel betrekking heeft,

- de wijze waarop de toetsing geschiedt,
 - de zwaarte van de betreffende toets of praktische opdracht, uitgedrukt in een percentage van de totale weging van het schoolexamen voor het betreffende vak,
 - de periodes waarin de toetsen gemaakt moeten worden en de momenten waarop praktische opdrachten en opdrachten uit het handelingsdeel dienen te worden ingeleverd dan wel dienen te zijn afgerond.
- 8.6. Het schoolexamen kent een afsluitend karakter. Dit houdt het volgende in:
- de onderdelen uit het examenprogramma worden in principe niet meer dan één keer getoetst,
 - het aantal toetsen in het schoolexamen is per vak beperkt.
- 8.7. Met inachtneming van de door de Minister bepaalde termijnen van melding van eindcijfers van het schoolexamen wordt jaarlijks door de directeur vastgesteld op welke datum het schoolexamen moet zijn afgesloten voor die vakken waarin de kandidaten tevens een centraal examen afleggen. Deze datum wordt vóór 1 oktober van het betreffende schooljaar vermeld in de jaarplanning.
- 8.8. Van een vak waarin geen centraal examen wordt afgelegd en dat wordt afgesloten in het laatste examenjaar van een opleiding moet het schoolexamen zijn afgesloten op dezelfde datum als bedoeld in artikel 8.7. Van vakken die in een eerder jaar worden afgesloten, moet het schoolexamen voor aanvang van de overgangsvergadering van dat schooljaar zijn afgesloten.
- 8.8.1. Voor het vmbo-bb en vmbo-kb betreft dit culturele en kunstzinnige vorming.
- 8.8.2. Voor het vmbo-tl betreft dit culturele en kunstzinnige vorming en maatschappijleer.
- 8.8.3. Voor de havo betreft dit culturele en kunstzinnige vorming.
- 8.8.4. Voor het vwo betreft dit culturele en kunstzinnige vorming, maatschappijleer en social and global studies.
- 8.9. Het eventuele schoolexamen rekenen, moet zijn afgesloten op dezelfde datum als bedoeld in artikel 8.7.
- Het betreft de volgende kandidaten:
- havoleerlingen die het profiel cultuur en maatschappij volgen en geen examen afleggen in wiskunde A of B,
 - vmbo-leerlingen uit elk van de vier leerwegen die een economisch of het zorg- en welzijnprofiel volgen en geen examen afleggen in wiskunde.
- 8.10. De directeur kan in afwijking van artikel 8.7 of 8.8 een kandidaat die vanwege ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten vóór de in artikel 8.7 of 8.8 bedoelde datum in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten op een later moment. In geval van een vak met een centraal examen moet dat moment vallen vóór het centraal examen in dat vak, maar mag vallen na aanvang van het eerste tijdvak.
- 8.11. Om tot het centraal examen voor een vak toegelaten te kunnen worden, moet een kandidaat alle onderdelen van het schoolexamen, zoals vermeld in het programma van toetsing en afsluiting van het betreffende vak, hebben afgerond en moet de beoordeling hiervan door de examinerator in SOM zijn ingevoerd.

9. Het centraal examen

- 9.1. Het rooster en de inhoud van de centrale examens worden vastgesteld door de Minister. Voor het rooster zie bijlage 4.

- 9.2. De directeur stelt jaarlijks de termijn vast waarin het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) en de centrale digitale examens op het vmbo-kb en vmbo-bb worden afgenomen en vermeldt deze vóór 1 oktober van het betreffende schooljaar in de jaarplanning.
 - 9.2.1. Ieder afzonderlijk onderdeel van het cspe moet achtereenvolgens in zijn geheel worden afgenomen. De volgorde waarin de onderdelen worden afgenomen, wordt door de school bepaald.

10. Toetsing

Schriftelijke en mondelinge toetsen

- 10.1. Mondelinge en schriftelijke toetsen van het schoolexamen zullen overwegend worden afgenomen in blokken van een aantal lesvrije dagen (toetsweken) die als zodanig in de jaarplanning vermeld worden.
 - 10.1.1. Ook buiten de toetsweken kunnen onderdelen van het schoolexamen schriftelijk of mondeling getoetst worden. Een toets die buiten een toetsweek wordt afgenomen, mag niet herkanst worden op grond van artikel 16. Zo nodig kan de directeur wel artikel 22 toepassen.
 - 10.1.2. CITO-kijk- en luistertoetsen worden bij voorkeur ingeroosterd op de adviesdata van het CITO en kunnen dus zowel in als buiten de toetsweken vallen.
- 10.2. Het rooster voor de toetsweken wordt uiterlijk een week voor aanvang via de gangbare roosterapplicatie (Zermelo) aan de kandidaten bekend gemaakt. Het rooster voor het centraal examen wordt bekendgemaakt via de publicatie 'Examengids'.
- 10.3. Uiterlijk een week voor aanvang van iedere toetsweek wordt een overzicht van de bij de schriftelijke toetsen van het schoolexamen toegestane hulpmiddelen aan de kandidaten verstrekt. De informatie over de toegestane hulpmiddelen voor het centraal examen wordt vermeld via de publicatie 'Examengids'.
- 10.4. Aanwezigheid van de kandidaat op de door de school vastgestelde momenten van toetsing voor het schoolexamen is verplicht. Dit geldt ook voor de zittingen van het centraal examen. Het zonder geldige reden afwezig zijn op een toetsmoment van het schoolexamen of een zitting van het centraal examen wordt gezien als een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 26 van dit reglement.
 - 10.4.1. Bovenstaande geldt ook voor een in samenspraak met de kandidaat vastgesteld examenmoment (bijvoorbeeld voor een inhaaltoets of voor een mondeling examen)
- 10.5. Als geldige reden voor afwezigheid zal alleen worden geaccepteerd een omstandigheid, waardoor de kandidaat redelijkerwijze niet aanwezig kon zijn, zoals ziekte, zwaarwegende familieomstandigheden, ongeval of dergelijke.
 - 10.5.1. Is dat het geval, dan moet dit vóór de aanvang van de examentoets telefonisch aan de betrokken teamleider worden gemeld of aan degene die hem op dat moment vervangt. Bij minderjarige kandidaten moet de melding door een ouder of verzorger gedaan worden. Meerderjarige kandidaten mogen zich zelf afmelden, mits zij de verklaring voor zelfmelden ondertekend hebben ingeleverd bij de teamleider.
 - 10.5.2. Als een kandidaat op grond van een topsportstatus een toets van het schoolexamen op een ander, vooraf in samenspraak met de topsportbegeleider vastgesteld tijdstip aflegt, wordt dit niet beschouwd als een afwezigheid.
- 10.6. De kandidaat kan als aan voorwaarden genoemd in artikel 10.5.1 is voldaan, alsnog deelnemen aan toetsen die hij om een geldige reden heeft gemist.

- 10.6.1. Herkansingen voor het schoolexamen zijn hiervan uitgesloten. Een kandidaat die om enige reden niet aanwezig kan zijn bij de herkansing, dan wel om wat voor reden dan ook afwezig is op een met hem afgesproken herkansingsmoment, heeft niet het recht om de toets op een ander moment te maken.
- 10.6.2. Kandidaten die een toets vanwege een geoorloofde absentie missen en vervolgens ook het inhaalmoment geoorloofd missen, dienen gebruik te maken van een herkansingsmogelijkheid van de betreffende periode om deze toets alsnog in te halen. Dit gaat niet ten koste van de herkansingsmogelijkheden van de andere vakken.
- 10.6.3. Het inhalen van centrale examens kan alleen plaatsvinden in het tweede of derde tijdvak van het centraal examen.
- 10.7. Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan de surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
- 10.7.1. Een kandidaat die tijdens een zitting van het schoolexamen onwel wordt, kan door de surveillant naar de teamleider verwezen worden. In overleg met de kandidaat beoordeelt de teamleider of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, wordt de gemiste tijd aan het einde van de zitting ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de directeur het reeds gemaakte werk ongeldig verklaren.
- 10.7.2. Een kandidaat die tijdens een zitting van het centraal examen onwel wordt, kan onder begeleiding van een surveillant of andere functionaris van de school het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de aanwezige directeur, teamleider of secretaris van het examen of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, wordt door de secretaris van het examen met de inspectie contact opgenomen. De inspectie bepaalt vervolgens hoe er door de school verder gehandeld moet worden.
- 10.8. Als een kandidaat deelneemt aan een zitting van het schoolexamen of het centraal examen zonder zich tijdens de zitting gemeld te hebben om redenen die in artikel 10.7 beschreven staan, behoudt de geleverde prestatie zijn geldigheid.
- 10.9. Tijdens de schriftelijke toetsen van het schoolexamen en het eindexamen gelden de onderstaande regels. Overtreding hiervan wordt gezien als een onregelmatigheid zoals bedoeld in artikel 26 van dit reglement.
- Kandidaten moeten op tijd aanwezig zijn, zodat de toets op het geplande tijdstip kan beginnen.
 - Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het tijdstip van aanvang tot de examenruimte worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
 - Bij kijk- en luistertoetsen worden, zodra de toets begonnen is, geen te laat komende kandidaten meer toegelaten. Te laat komen wordt beschouwd als een afwezigheid zonder geldige reden.
 - Tassen, jassen en apparatuur die verbinding kan maken met het internet of met apparatuur van anderen (ook al is deze uitgeschakeld) mogen niet binnengebracht worden in de examenruimte. Het dragen van een horloge in de examenruimte is niet

toegestaan, de school draagt zorg voor de aanwezigheid van een voor de kandidaten zichtbare klok in de examenruimte.

- Het is niet toegestaan een noise canceling headset binnen te brengen in de examenruimte.
 - In meegebrachte hulpmiddelen (bijvoorbeeld BINAS en woordenboeken) mogen geen wijzigingen (bijvoorbeeld handgeschreven aanvullingen, ingeplakte briefjes) zijn aangebracht, ook al heeft de wijziging geen betrekking op de toets van dat moment. Uitzondering: door de uitgever in een erratum aangegeven fouten mogen met de hand verbeterd zijn.
 - Indien een grafische rekenmachine mag worden gebruikt, moet deze in de examenstand staan. Het moet voor de surveillant direct zichtbaar zijn of een machine in de examenstand staat. Dit kan op ieder moment tijdens het examen gecontroleerd worden, waarbij de kandidaat zo min mogelijk gestoord mag worden. Een grafische rekenmachine mag tijdens het examen niet op het lichtnet worden aangesloten of met andere apparatuur worden verbonden. Het is een kandidaat niet toegestaan tijdens het examen gebruik te maken van de grafische rekenmachine van een andere kandidaat dan wel deze aan een andere kandidaat uit te lenen. Het is niet toegestaan dat de kandidaat tegelijkertijd de beschikking heeft over twee, al dan niet grafische, rekenmachines. In machines met een SD-slot mag tijdens het examen geen SD-kaart zitten.
 - Kandidaten zijn er (mede)verantwoordelijk voor dat tijdens het uitdelen van de opgaven en tijdens het maken van de toets er volkomen rust heerst in de examenruimte.
 - Kandidaten mogen tijdens de zitting de examenruimte niet verlaten zonder toestemming van de surveillant.
 - Examenwerk moet worden gemaakt op door de school verstrekt papier, of in geval van elektronische afname, op een door de school voor het examen beschikbaar gesteld account. Het meebrengen van eigen kladpapier is ook niet toegestaan.
 - Examenwerk mag niet met potlood worden gemaakt (uitgezonderd grafieken e.d.) maar met een blauw of zwart schrijvende pen.
 - Een kandidaat mag tijdens een schoolexamen de examenruimte alleen aan het einde van een lesuur verlaten. Bij toetsen die meer dan één lesuur duren mag dat dus ook tussentijds op het moment dat een lesuur is afgelopen.
 - Overige aanwijzingen van de surveillant en/of de examinerator moeten worden opgevolgd.
- 10.10. Voor de schriftelijke toetsen van het centraal examen gelden naast hetgeen in artikel 10.9 gesteld is de volgende regels.
- Een etui ligt niet op tafel maar op de grond.
 - Kandidaten mogen tijdens het laatste kwartier van de zitting de examenzaal niet verlaten.
 - Het is niet toegestaan om drankjes en lunchpakketten mee te nemen in de examenzaal.
 - Aan het einde van een zitting blijven de kandidaten zitten tot het examenwerk is opgehaald en één van de surveillanten het sein geeft om de zaal te verlaten.
 - De opgaven van een examen, maar ook het kladpapier, blijven na afloop in de zaal aanwezig. Kandidaten mogen dus bij het verlaten van de zaal geen enkel papier mee naar buiten nemen.

- Kandidaten die hun werk hebben ingeleverd en de zaal hebben verlaten is het niet toegestaan om terug te komen in de examenzaal, ook niet na afloop van de zitting. In de publicatie 'Examengids' kunnen nadere regels gesteld worden, die een zelfde voorschrijvend karakter hebben als de hierboven genoemde regels.
- 10.11. Mochten zich tijdens een schriftelijke toets omstandigheden voordoen die geconcentreerd werken bemoeilijken, dan dient de kandidaat de surveillanten direct in te lichten, waardoor passende maatregelen kunnen worden getroffen. Indien deze maatregelen niet naar tevredenheid van de kandidaat genomen zijn of genomen konden worden, meldt de kandidaat dit na afloop van de toets bij zijn teamleider, mondeling of per e-mail. Meldingen over versturende omstandigheden die niet op de dag van de toets zijn gedaan, worden niet meer in behandeling genomen.
- 10.12. Bij mondelinge examenonderdelen kan behalve de examinerator een andere docent van de school aanwezig zijn als medebeoordelaar. De examinerator blijft in dat geval verantwoordelijk voor het bepalen van het cijfer.
- 10.13. Indien er geen tweede beoordelaar aanwezig is, moet een mondelinge examentoets op een geluidrager worden opgenomen. Voor deze opname geldt de hetgeen vermeld is in artikel 28.
- 10.14. Mondelinge examenonderdelen kunnen ook in (groeps-)discussievorm en in aanwezigheid van medeleerlingen worden afgenomen.

Praktische opdrachten

- 10.15. Praktische opdrachten dienen te worden ingeleverd binnen de door de examinerator vastgestelde termijn. In bijzondere gevallen kan door de examinerator voor een kandidaat de termijn verlengd worden. Het uiterlijke tijdstip van inleveren en de wijze waarop een praktische opdracht moet worden ingeleverd, moet vooraf schriftelijk aan de kandidaten worden meegedeeld.
 - 10.15.1. Daar waar in deze regeling sprake is van inleveren, anders dan via de elektronische leeromgeving, dient de kandidaat het werk persoonlijk aan de examinerator te overhandigen. Is dit niet het geval dan wordt het werk als "niet ingeleverd" beschouwd.
- 10.16. Indien de kandidaat een praktische opdracht niet binnen de gestelde termijn heeft afgerond, wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid en is artikel 26 van het examenreglement van toepassing.
- 10.17. Praktische opdrachten zijn uitgesloten van herkansing.

Handelingsdelen

- 10.18. Opdrachten uit het handelingsdeel dienen, naar genoegen, te zijn afgerond binnen de door de examinerator schriftelijk aan de kandidaten meegedeelde termijn. In bijzondere gevallen kan door de examinerator voor een kandidaat de termijn verlengd worden. Het uiterlijke tijdstip van inleveren en de wijze waarop een opdracht uit het handelingsdeel moet worden ingeleverd, moet vooraf schriftelijk aan de kandidaten worden meegedeeld.
- 10.19. Verbetering van de onderdelen van het handelingsdeel is noodzakelijk tot het oordeel 'voldoende' is gegeven.
- 10.20. Indien de kandidaat een opdracht uit het handelingsdeel niet binnen de gestelde termijn heeft afgerond, wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid en is artikel 26 van het examenreglement van toepassing.

- 10.21. Indien een opdracht uit het handelingsdeel die als voorbereiding dient voor een schoolexametoets, niet binnen de door de examinator schriftelijk aan de kandidaten meegedeelde termijn is afgerond, kan de kandidaat niet deelnemen aan de betreffende schoolexametoets. Dit wordt beschouwd als een onregelmatigheid, waarop artikel 26 van het examenreglement van toepassing is.

Profielwerkstuk

- 10.22. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
- 10.23. Het profielwerkstuk in het vmbo-tl heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de kandidaat onderwijs volgt.
- 10.24. De kandidaten ontvangen een document waarin wordt vermeld:
- de eisen waaraan het uiteindelijke werkstuk en de eventuele tussenproducten moeten voldoen,
 - de termijn waarbinnen het profielwerkstuk voltooid moet zijn,
 - de termijn(en) waarbinnen eventuele tussenstappen voltooid moeten zijn,
 - een beoordelingsmodel voor het eindproduct en de eventuele tussenproducten.
- 10.25. Indien de kandidaat het profielwerkstuk niet binnen de gestelde termijn heeft afgerond, wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid en is artikel 26 van het examenreglement van toepassing.
- 10.26. In bijzondere gevallen kan door de directeur voor een kandidaat de termijn voor het voltooien van het profielwerkstuk verlengd worden.
- 10.27. Een profielwerkstuk is uitgesloten van herkansing.

11. Afwijking wijze van examineren

- 11.1. De directeur kan op voordracht van de coördinator onderwijsondersteuning toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur, binnen de kaders van de wet, de wijze waarop het examen zal worden afgelegd.
- 11.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in artikel 11.1 aangepaste wijze van examineren dat:
- er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten,
 - de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het schoolexamen kan bestaan uit een verlenging van de duur van een schriftelijke toets met twintig procent van de tijd, zijnde ten hoogste 30 minuten,
 - een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de hierboven genoemde deskundigenverklaring een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 11.3. De directeur kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die op 1 oktober van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste

zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. Deze afwijking kan betrekking hebben op:

- het vak Nederlands,
- enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

- 11.3.1. De in artikel 11.3 bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
- 11.3.2. De in artikel 11.3 bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het schoolexamen kan bestaan uit een verlenging van de duur van een schriftelijke toets met twintig procent van de tijd, zijnde ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
- 11.4. In het laatste examenjaar van een opleiding worden geen nieuwe aanpassingen zoals bedoeld in artikel 11.1 en artikel 11.3 verleend, tenzij er sprake is van veranderde omstandigheden bij een kandidaat.

12. Beoordeling en resultaten

- 12.1. Het eindcijfer van het schoolexamen voor vakken die ook een centraal examen kennen is het rekenkundig gemiddelde van de met een cijfer beoordeelde examenonderdelen, afgerond op één decimaal met inachtneming van het in het programma van toetsing en afsluiting aangegeven wegingspercentage van de verschillende onderdelen.
- 12.2. Voor vakken die alleen met een schoolexamen worden afgesloten geschiedt de afronding in twee stappen. Eerst wordt het cijfer afgerond op één decimaal en vervolgens op een geheel getal.
- 12.3. Het havo- en het vwo-examen kennen een combinatiecijfer. Dit is het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van het profielwerkstuk en aan aantal kleinere vakken.
 - 12.3.1. Op zowel op de havo als op het vwo maken naast het profielwerkstuk de volgende vakken deel uit van het combinatiecijfer: maatschappijleer (of op het tvwo social and global studies) en culturele en kunstzinnige vorming (ckv), voor zover de kandidaat geen vrijstelling of ontheffing voor deze vakken gekregen heeft. Kandidaten die een klassieke taal volgen, volgen daarmee ook geen culturele en kunstzinnige vorming.
 - 12.3.2. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit hele getallen, zie artikel 12.2) gemiddeld. Vervolgens wordt dit gemiddelde weer afgerond op een geheel getal.
 - 12.3.3. Indien een kandidaat een vrijstelling of ontheffing heeft voor een of meerdere onderdelen van het combinatiecijfer, wordt het combinatiecijfer op de wijze zoals beschreven in artikel 12.3.2, berekend op basis van de overgebleven vakken. Zodoende is het in bepaalde gevallen mogelijk dat het combinatiecijfer alleen bestaat uit het cijfer voor het profielwerkstuk.
- 12.4. Het vbmo-bb en het vmbo-kb kennen in het schoolexamen een combinatiecijfer. Dit is het rekenkundig gemiddelde van de vier beroepsgerichte keuzevakken.
 - 12.4.1. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit hele getallen, zie artikel 12.2) gemiddeld. Vervolgens wordt dit gemiddelde weer afgerond op een geheel getal.

- 12.5. Een aantal vakken wordt beoordeeld met ‘onvoldoende’, ‘voldoende’ of ‘goed’. Om voor een diploma in aanmerking te komen, moet een kandidaat deze vakken met de beoordeling ‘voldoende’ of ‘goed’ hebben afgerond.²
- 12.5.1. Op het vmbo betreft dit culturele en kunstzinnige vorming 1, lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk.
- 12.5.2. Op de havo en op het vwo betreft dit lichamelijke opvoeding.
- 12.6. De beoordeling van de praktische onderdelen van het cspe geschiedt door twee docenten van het Scala College, die tot één uniforme beoordeling komen. Deze docenten mogen tijdens het verloop van het examen geen andere rol hebben, bijvoorbeeld deelname aan een rollenspel.
- 12.7. De resultaten van de met een cijfer gewaardeerde onderdelen van het schoolexamen worden uitgedrukt in een cijfer op één decimaal uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
- 12.8. Een cijfer is een beoordeling van een door de kandidaat geleverde prestatie. Het geven van een 1 (of wat voor ander cijfer dan ook) als disciplinaire maatregel is voorbehouden aan de directeur (zie artikel 26).
- 12.9. De beoordelingen van de onderdelen van het schoolexamen (het examendossier) worden vermeld in SOM.
- 12.10. Bij een onderdeel dat schriftelijk wordt geëxamineerd, stelt de examinerator het cijfer vast op basis van een door kandidaten in te zien correctievoorschrift.
- 12.11. Bij overige onderdelen wordt aan de kandidaten schriftelijk vooraf meegedeeld wat de beoordelingscriteria zijn.
- 12.12. De beoordeling van elk onderdeel van het schoolexamen, wordt aan de kandidaat zo spoedig mogelijk door de examinerator meegedeeld en in SOM vastgelegd.
- 12.12.1. Voor een schriftelijke toets die in een toetsweek wordt afgenomen, geldt dat de beoordeling uiterlijk op de in de jaarplanning vermelde datum door de examinerator in SOM moet zijn vastgelegd.
- 12.12.2. Voor een schriftelijke toets die buiten een toetsweek wordt afgenomen, geldt dat de beoordeling uiterlijk tien werkdagen na afname van de toets door de examinerator in SOM moet zijn vastgelegd.
Indien een examinerator om van zijn wil onafhankelijke redenen niet in staat is om de beoordeling tijdig in SOM vast te leggen, vraagt hij uitstel aan bij zijn teamleider. Als het uitstel wordt verleend, stelt de teamleider de kandidaten hiervan schriftelijk op de hoogte en vermeldt daarbij een nieuwe datum waarop het cijfer in SOM moet zijn vastgelegd.
- 12.12.3. Voor een praktische opdracht of een opdracht uit het handelingsdeel geldt dat de beoordeling binnen een redelijke termijn, die recht doet aan de hoeveelheid werk die de beoordeling met zich meebrengt, door de examinerator in SOM moet zijn vastgelegd.
- 12.13. De kandidaten hebben het recht het gemaakte werk in te zien en er is voor de kandidaten de mogelijkheid het werk met de examinerator te bespreken. De opgaven en het door de kandidaat gemaakte werk blijven op school en mogen niet gekopieerd of gefotografeerd worden.
Voor het inzien van centrale examens, zie ook artikel 29.
- 12.14. Indien een kandidaat een tijdens een mondeling examen gemaakte geluidsopname wil terugluisteren, dient hiertoe een schriftelijk verzoek bij de directeur gedaan te worden.

² Bij het vak lichamelijke opvoeding is de hoogst mogelijk beoordeling een “v”.

- Bij een minderjarige kandidaat dient dit verzoek door een ouder of verzorger gedaan te worden.
- 12.15. Als een kandidaat het niet eens is met de beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen, bespreekt hij dit eerst met de examinator. Mocht dit niet tot overeenstemming leiden, kan hij zijn bezwaar voorleggen aan de teamleider. Als ook dit niet tot overeenstemming leidt, kan de kandidaat zijn bezwaar schriftelijk indienen bij de directeur.
- 12.16. Alleen aan het einde van de laatste periode van elk leerjaar ontvangen de kandidaten een schriftelijk rapport.
- 12.17. Indien de kandidaat niet binnen tien dagen na de in artikel 12.12 bedoelde tijdstippen schriftelijke onjuistheden in de cijferlijst kenbaar maakt, wordt hij geacht akkoord te zijn met zijn cijferlijst. Hij meldt eventuele onjuistheden bij de teamleider.
- 12.17.1. Artikel 12.17 heeft betrekking op de juiste weergave van eerder vastgestelde cijfers. Indien een kandidaat bezwaar wil maken tegen de beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen, moet hij de procedure zoals beschreven in artikel 12.15 volgen.
- 12.18. Als formele afronding van het schoolexamen ontvangt de kandidaat een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen, getekend door de directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor juistheid en ontvangst.
- De datum waarop dit plaatsvindt wordt opgenomen in de jaarplanning en aanwezigheid van de kandidaat daarbij is verplicht.
- 12.18.1. Indien een kandidaat om zwaarwegende redenen niet aanwezig kan zijn, kan hij in overleg met de teamleider zijn cijferlijst op een ander moment ondertekenen.
- 12.18.2. Indien een kandidaat zonder geldige reden op het vastgestelde moment afwezig is, worden de cijfers zonder zijn handtekening definitief. Beroep achteraf is in dat geval niet mogelijk. De kandidaat moet op een later moment alsnog tekenen voor ontvangst.

13. Doubleren en zakken

- 13.1. Indien een kandidaat een leerjaar van een opleiding overdoet, vervallen alle resultaten uit het voorgaande schooljaar.
- 13.2. Op artikel 13.1 gelden voor kandidaten van de havo en het vwo de volgende uitzonderingen.
- 13.2.1. Voor SEN-leerlingen kan de teamleider in overleg met de coördinator onderwijsondersteuning en de vakdocent beslissen dat bepaalde onderdelen hun geldigheid behouden.
- 13.2.2. Voor praktische opdrachten en opdrachten uit het handelingsdeel kan een sectie besluiten dat deze hun geldigheid behouden indien deze
- met een voldoende zijn beoordeeld in het voorgaande schooljaar,
 - betrekking hadden op exact dezelfde domeinen of eindtermen als een opdracht in het lopende schooljaar.
- Als aan de hierboven genoemde voorwaarden wordt voldaan, kan het resultaat van het voorgaande schooljaar als zijnde het resultaat voor de opdracht uit het lopende leerjaar in SOM vermeld worden.
- 13.2.3. Na instemming van de directeur kan de sectie ook van een ander onderdeel van het schoolexamen bepalen dat deze de geldigheid behoudt. Daarbij moet dan ook aan alle in dit artikel benoemde voorwaarden voldaan worden.

- 13.2.4. Het eindcijfer van vakken met alleen een schoolexamen, indien dit eindcijfer een voldoende is.
- 13.2.5. Het profielwerkstuk, indien daar een voldoende voor behaald is.
- 13.3. De uitzonderingen genoemd in artikel 13.2 mogen niet leiden tot een feitelijke herkansing. De kandidaat bepaalt vóór 1 oktober in overleg met de examinator van welke onderdelen of vakken hij de geldigheid wil behouden.
Daarna doet de examinator hier schriftelijk melding van bij de teamleider.
- 13.4. In het geval een kandidaat het laatste examenjaar van een opleiding overdoet en er sprake is van een gewijzigd schoolexamen ten opzichte van het voorgaande schooljaar, waardoor de schoolexamens die een kandidaat heeft afgelegd niet alle domeinen of eindtermen dekken, wordt er een maatwerk-pta voor de betreffende vakken opgesteld.
- 13.5. In het geval een kandidaat het laatste examenjaar van een opleiding overdoet en artikel 13.4 niet van kracht is, wordt de totale weging van de examenonderdelen, afgelegd voorafgaande aan het laatste examenjaar, opnieuw bepaald, zodanig dat deze samen met examenonderdelen uit het laatste examenjaar op 100% uitkomt.

14. Overstap naar een andere opleiding

- 14.1. Een kandidaat kan, nadat hij aan het schoolexamen begonnen is, maar voordat hij begonnen is aan het laatste jaar van een opleiding, nog overstappen naar een andere opleiding die het Scala College aanbiedt.
Daarbij zijn er de volgende mogelijkheden:
- de overstap van vwo naar havo
 - de overstap van havo naar vmbo-tl
 - de overstap van vmbo-tl naar vmbo-basis/kader
- Voor leerlingen in de kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo geldt een uitzondering, zie artikel 14.3.
- 14.1.1. Voor de overstap naar een hoger leerjaar in een andere opleiding is instemming van de overgangsvergadering vereist. Bij het al dan niet verlenen van deze instemming wordt rekening gehouden met de behaalde cijfers, maar in de overweging kunnen ook andere aspecten worden meegenomen.
- 14.1.2. Indien een kandidaat het zelfde leerjaar opnieuw volgt in een andere opleiding, maar dit niet het laatste examenjaar van de andere opleiding is, wordt dit beschouwd als een doublure en is artikel 13 van kracht. Op deze kandidaat is artikel 14.1.3 t/m artikel 14.1.5 echter niet van toepassing.
- 14.1.3. Voor de kandidaat die overstapt, maken de onderdelen van het examen die in de oorspronkelijke opleiding reeds afgelegd zijn, deel uit van het pta in de andere opleiding. Het gemiddelde cijfer van de reeds afgelegde onderdelen, met inachtneming van de in het pta van de oorspronkelijke opleiding vastgestelde wegingspercentages, wordt vermenigvuldigd met 0,8 en vervolgens vermeerderd met 2.
- 14.1.4. Voor de kandidaat wordt vastgesteld welke (sub)domeinen of eindtermen van de andere opleiding, nog niet getoetst zijn in de oorspronkelijke opleiding en ook niet meer getoetst zullen worden in het deel van het examenprogramma dat nog in het andere leerjaar aan de orde komt. Voor de ontbrekende (sub)domeinen of eindtermen worden één of meerdere toetsen opgenomen in het maatwerk-pta van de kandidaat.
- 14.1.5. Voor het opnieuw berekende gemiddelde zoals bedoeld in artikel 14.1.3 en de toets(en) zoals bedoeld in artikel 14.1.4 worden wegingspercentages

vastgesteld, zodanig dat de weging van de gecombineerde voorexamenjaar cijfers van de oorspronkelijke en andere opleiding uitkomt op de weging van het voorexamenjaar cijfer van de andere opleiding.

- 14.1.6. Indien de kandidaat in één of meerdere vakken op zijn oorspronkelijke niveau examen wil afleggen, geldt voor die vakken het bepaalde in artikel 25. De kandidaat volgt in dit vak of in deze vakken het oorspronkelijke pta van zijn oorspronkelijke opleiding.
Om hiervoor in aanmerking te komen, moet de kandidaat toestemming hebben van de teamleiders en de examinatoren van het vak van beide opleidingen.
- 14.2. In uitzonderlijke gevallen kan de directeur een kandidaat lopende het laatste examenjaar van een opleiding toestaan af te stromen naar een andere opleiding. Dit kan alleen op nadrukkelijk eigen verzoek van de kandidaat.
 - 14.2.1. Indien de kandidaat hierbij in een één of meerdere vakken examen op zijn oorspronkelijke niveau af wil leggen, geldt voor die vakken het bepaalde in artikel 25, met uitzondering van de verplichting bedoeld in artikel 25.2. De kandidaat volgt in dit vak of in deze vakken het oorspronkelijke pta van zijn oorspronkelijke opleiding.
Om hiervoor in aanmerking te komen, moet de kandidaat toestemming hebben van de teamleider van de andere opleiding en de examinerator van het vak op de oorspronkelijke opleiding.
 - 14.2.2. Voor alle vakken waarin de kandidaat examen op een ander niveau aflegt, wordt een maatwerk-ptat opgesteld. Reeds afgelegde toetsen op het oorspronkelijke niveau kunnen hier deel van uitmaken.
- 14.3. Kandidaten in de kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo kunnen tot het moment van aanmelding voor het examen overstappen naar de basisberoepsgerichte leerweg. Het is daarbij mogelijk om voor een aantal vakken examen op het oorspronkelijke niveau af te leggen. Ook hier geldt de omrekening, zoals gesteld in artikel 14.1.3.

15. Instroom vanuit een andere school

- 15.1. Voor een kandidaat die gedurende de termijn waarover het schoolexamen zich uitstrekt instroomt vanuit een andere school wordt, in overleg met de vorige school, een maatwerk-ptat gemaakt voor de betreffende vakken.
- 15.2. Resultaten van afgeronde vakken zonder centraal examen worden zonder meer overgenomen, indien deze ook op het Scala College aangeboden worden.

16. Herkansingen schoolexamens

- 16.1. Na afloop van iedere toetsweek in 3 en 4 vmbo, 4 en 5 havo en 5 en 6 vwo heeft de kandidaat het recht om opnieuw deel te nemen aan één van de examenonderdelen uit het betreffende blok die met een cijfer zijn beoordeeld.
 - 16.1.1. Voor 5 vwo is er een uitzondering: de eerste herkansingsmogelijkheid vindt plaats na de tweede periode. De kandidaat kan één toets uit periode 1 of periode 2 herkansen.
 - 16.1.2. De herkansing die behoort bij de vierde toetsweek in 3 vmbo, 4 havo en 5 vwo wordt in het volgende leerjaar afgenomen.³
- 16.2. De vakken die deel uitmaken van het combinatiecijfer (zie artikel 12.3) bij havo en vwo, kennen geen herkansing na afloop van de toetsweek.

³ Het behaalde resultaat wordt niet betrokken bij de cijfers waarop de bevordering naar dat volgende leerjaar is gebaseerd.

- 16.3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets van het schoolexamen geldt als definitief cijfer voor die toets.
- 16.4. In het pta wordt vermeld welke examenonderdelen herkanst kunnen worden.
- 16.4.1. Van herkansing zijn uitgesloten:
- schriftelijke toetsen die volgens het pta buiten de toetsweek worden afgenomen.
- 16.4.2. Van een herkansing mogen worden uitgesloten:
- mondelinge toetsen,
 - praktische opdrachten,
 - literatuurtoetsen;
 - kijk- en luistertoetsen.
- 16.5. De datum waarop de herkansingen plaatsvinden en het uiterste moment waarop een kandidaat zich voor een herkansing kan inschrijven, worden in de jaarplanning vermeld.
- 16.6. Kandidaten ontvangen uiterlijk een week voor het uiterste moment van inschrijven bericht over de inschrijfprocedure.

17. Herexamen examenvakken zonder centraal examen (havo en vwo)

- 17.1. De kandidaat kan voor één van de vakken waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd een herkansing afleggen.
Het betreft de vakken: maatschappijleer; social and global studies; natuur, leven en techniek en wiskunde D.
- 17.1.1. In de vakken culturele en kunstzinnige vorming en bewegen, sport en maatschappij kan geen herexamen worden afgelegd.
- 17.2. Deze herexamens vinden plaats in het laatste examenjaar van de opleiding.
- 17.3. Voornoemd examen heeft betrekking op een representatief deel van de gehele examenstof.
- 17.4. Het resultaat van de herkansing wordt gemiddeld met het oorspronkelijke eindcijfer (dit laatste afgerond op één decimaal). Dit geldt alleen indien het voor de herkansing behaalde cijfer hoger is dan het oorspronkelijke eindcijfer.
- 17.5. De datum waarop het herexamen van de examenvakken zonder centraal examen plaatsvindt en het uiterste moment waarop een kandidaat zich voor een herexamen kan inschrijven, worden in de jaarplanning vermeld.
- 17.6. Kandidaten ontvangen uiterlijk een week voor het uiterste moment van inschrijven bericht over de inschrijfprocedure.

18. Herexamen maatschappijleer (vmbo)

- 18.1. De kandidaat kan voor een vak waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, dat schoolexamen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. De herkansing vindt plaats in het leerjaar waarin het vak wordt afgesloten.
- 18.2. Voornoemd herexamen heeft in principe betrekking op de gehele examenstof. Het bevoegd gezag bepaalt of en op welke wijze, voldoende resultaten die eerder werden behaald op onderdelen, in de cijferbepaling worden betrokken.
- 18.3. Het herexamen omvat in beginsel één zitting tenzij sprake is van praktische opdrachten.
- 18.4. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als eindcijfer voor dat vak.
- 18.5. De datum waarop het herexamen maatschappijleer plaatsvindt en het uiterste moment waarop een kandidaat zich voor het herexamen kan inschrijven, worden in de jaarplanning vermeld.

- 18.6. Kandidaten ontvangen uiterlijk een week voor het uiterste moment van inschrijven bericht over de inschrijfprocedure.

19. Herexamen keuzevakken van het combinatiecijfer (vmbo-basis/kader)

- 19.1. Aan het einde van het schooljaar hebben de kandidaten uit 3 vmbo-bk het recht om een herexamen af te leggen in één van de keuzevakken die deel uitmaken van het combinatiecijfer. Indien een kandidaat een herexamen afgelegd heeft, vervalt het eerder behaalde cijfer. Dit geldt ook als het eerder behaalde cijfer hoger was dan het voor de herkansing behaalde cijfer.
- 19.1.1. Een kandidaat is verplicht om dit herexamen af te leggen indien het eindcijfer van een keuzevak lager is dan een 4,0.
- 19.1.2. Een herexamen van een keuzevak dat deel uitmaakt van het combinatiecijfer, kan bestaan uit meerdere deoltoetsen of -opdrachten

20. Herexamen rekenen

- 20.1. Het schoolexamen rekenen (zie artikel 8.9) kent twee herkansingsmogelijkheden.

21. Herkansingen centrale examens

- 21.1. De herkansingsregeling voor het centraal examen en het digitaal centraal examen is bij wet bepaald en komt er op neer dat een kandidaat een herkansing in één vak mag afleggen. Deze herkansing vindt plaats in het tweede tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen (bijvoorbeeld als hij wegens ziekte nog een examen van een vak in het tweede tijdvak moet afleggen), kan een kandidaat voor zijn herkansing naar het derde tijdvak verwezen worden.
- 21.2. Bij het cspe kan iedere kandidaat een herkansing in zijn profielvak afleggen.
- 21.2.1. De kandidaat maakt vóór de door de school vastgestelde deadline een keuze welke onderdelen van het cspe hij herkanst.
- 21.2.2. Het is niet mogelijk om na de in artikel 21.2.1 genoemde deadline onderdelen aan de herkansing toe te voegen of om eerder aangevraagde onderdelen te laten vervallen.
- 21.2.3. Zodra een kandidaat een herkansing voor een onderdeel heeft afgelegd, vervalt het resultaat van het eerder afgelegde examen. Dit geldt ook als het resultaat van de herkansing lager is dan het eerder behaalde resultaat.
- 21.2.4. Pas nadat een kandidaat alle aangevraagde onderdelen heeft afgerond, is de herkansing geldig en wordt het cijfer van de herkansing vastgesteld.
- 21.3. De procedure voor aanmelding voor een herkansing bij het centraal examen wordt vermeld in de publicatie 'Examengids'.

22. Herkansing of ongeldigverklaring

- 22.1. Indien de condities bij afname van een toets van het schoolexamen een goed verloop van de toets belemmerd hebben, kan directeur de kandidaten een herkansing voor deze toets aanbieden, zonder dat deze ten koste gaat van de herkansingsmogelijkheid bij andere vakken. Ook heeft de directeur de mogelijkheid om een toets ongeldig te verklaren.
- 22.2. Indien de condities bij afname van een toets van het centraal examen een goed verloop van de toets belemmerd hebben, wordt dit door de directeur of de secretaris van het examen gemeld bij de inspectie. De inspectie legt de school vervolgens op hoe te handelen.
- 22.2.1. Dit geldt in het bijzonder voor een mislukte afname bij een centraal digitaal examen.

- 22.3. Een extra herkansing of ongeldigverklaring van een toets uit het schoolexamen, zoals bedoeld in artikel 22.1 kan ook door de directeur verleend worden in de volgende gevallen:
- de lengte van de toets was zodanig dat een groot aantal kandidaten de toets niet hebben kunnen afmaken,
 - de opgaven in de toets bevatten zodanige fouten dat de toets geen valide beeld geeft van de kennis en/of vaardigheden van de kandidaten,
 - de scores van veel kandidaten zijn zo laag dat er gereede twijfel is aan de validiteit van de toets.
- 22.4. De directeur kan er bij toetsen uit het schoolexamen voor kiezen om de toetsen van alle kandidaten uit een groep ongeldig te verklaren, of om de keuze na bekend worden van de uitslag van de toets bij de individuele kandidaten te leggen.
- 22.5. Bij een herkansing telt hetgeen in artikel 16.2 gesteld is, bij een ongeldigverklaring vervalt het eerdere resultaat.
- 22.6. Een kandidaat of een examinerator kan, uiterlijk 5 werkdagen na publicatie van de cijfers in SOM, bij de directeur een verzoek voor een extra herkansing of ongeldig verklaring indienen.
- 22.7. Voordat de directeur tot een extra herkansing of ongeldigverklaring besluit, hoort hij alle betrokken examineratoren.

23. Spreiding voltooiing eindexamen

- 23.1. De directeur kan een kandidaat toestaan om voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar examen af te ronden. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 23.2. Bovenstaande is alleen mogelijk voor:
- op voordracht van de coördinator onderwijsondersteuning: een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen,
 - op voordracht van de topsportcoördinator of de topsportbegeleider: een kandidaat met een topsport-status, dit in uitzonderlijke gevallen.
- 23.3. Voor kandidaten die een gespreid examen afleggen, wordt voor de vakken die in het tweede schooljaar worden afgelegd een maatwerk-pta opgesteld.
- 23.4. Een kandidaat die een gespreid examen aflegt, heeft in beide schooljaren recht op een herkansing bij het centraal examen voor de vakken die in het betreffende schooljaar worden afgelegd. Indien een kandidaat in het eerste schooljaar afziet van het recht op een herkansing, kan deze in het tweede schooljaar niet alsnog afgelegd worden.

24. Vakken afsluiten in een eerder leerjaar

- 24.1. De directeur kan een kandidaat uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Alvorens de directeur een besluit neemt, treedt hij in overleg met de betrokken examinerator(en).
- 24.2. De directeur kan een kandidaat uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toestaan één of meerdere vakken zonder centraal examen, die volgens het pta in een volgend leerjaar worden afgesloten, af te sluiten. Alvorens de directeur een besluit

- neemt, treedt hij in overleg met de betrokken examinator(en). Dit geldt ook voor het profielwerkstuk.
- 24.3. Een kandidaat die een beroep wil doen op artikel 24.1 of artikel 24.2, moet hiervoor vóór 1 oktober van het schooljaar waarin hij dat examen wil afleggen een verzoek indienen bij de directeur.
- 24.4. De directeur kan bepalen dat een kandidaat gedurende het schooljaar aan bepaalde eisen moet voldoen om uiteindelijk te worden aangemeld voor een vervroegd centraal examen in een vak. Deze eisen kunnen betrekking hebben op een minimum eindcijfer voor het schoolexamen en de getoonde inzet voor het vak.
Deze eisen worden bij het beantwoorden van het in artikel 24.3 bedoelde verzoek schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld. Indien een kandidaat ten tijde van de afronding van het schoolexamen niet aan de gestelde eisen heeft voldaan, wordt hij niet aangemeld voor het centraal examen.
- 24.5. Voor kandidaten die voor één of meerdere vakken het centraal examen in een eerder leerjaar afleggen, wordt voor de betreffende vakken een maatwerk-pta opgesteld. Dit geldt ook voor kandidaten die een vak zonder centraal examen in eerder leerjaar afleggen.
- 24.6. Indien een kandidaat een centraal examen voor één of meerdere vakken in een eerder leerjaar aflegt, moet het schoolexamen voor de betreffende vakken afgesloten zijn op de datum bedoeld in artikel 8.8.
- 24.7. Een kandidaat die een examen in een eerder leerjaar aflegt heeft daarmee geen recht op een extra herkansing voor het centraal examen.
- 24.8. Een eenmaal afgelegd centraal examen behoudt bij bevordering naar het volgende leerjaar zijn geldigheid en kan daarmee in een volgend leerjaar niet opnieuw worden afgelegd, ook niet bij een voor de kandidaat tegenvallend resultaat.
- 24.9. Een vak zonder centraal examen dat vervroegd is afgesloten, zoals bedoeld in artikel 24.2, kan in een volgend leerjaar niet opnieuw worden afgelegd, ook niet bij een voor de kandidaat tegenvallend resultaat.
- 24.9.1. Een kandidaat die vervroegd zijn profielwerkstuk heeft afgerond, mag in het laatste leerjaar er voor kiezen om het werkstuk ongeldig te laten verklaren (zie artikel 22.5). Hij dient dit vóór 1 oktober kenbaar te maken
- 24.10. Indien een kandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
- 24.11. Indien een kandidaat uiteindelijk toch niet in een eerder leerjaar deelneemt aan het centraal examen, vervallen de resultaten van de schoolexamens behorende bij het laatste leerjaar.

25. Vakken op een hoger niveau

- 25.1. De directeur kan een kandidaat toestaan examen af te leggen op een hoger niveau in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Alvorens de directeur een besluit neemt, treedt hij in overleg met de betrokken examinator(en).
- 25.2. Een kandidaat die examen in één of meerder vakken op een hoger niveau wil afleggen, moet hiervoor vóór 1 oktober van het schooljaar waarin hij dat examen wil afleggen een verzoek indienen bij de directeur.
- 25.3. Voor kandidaten die voor één of meerdere vakken examen afleggen op een hoger niveau, wordt voor de betreffende vakken een maatwerk-pta opgesteld.

- 25.4. Een kandidaat die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau, kan na het bekend worden van de uitslag alsnog eindexamen in dat vak afleggen op het niveau van de opleiding waarvoor de kandidaat is ingeschreven, ongeacht het behaalde resultaat. Deze mogelijkheid (de 'terugvaloptie') wordt niet als herkansing gezien en kan worden meegenomen in de uitslagbepaling.
- 25.5. Het maatwerk-pta regelt per vak wat er gebeurt met het schoolexamencijfer als de kandidaat gebruikmaakt van de terugvaloptie. Het uitgangspunt is dat het schoolexamencijfer van het hogere niveau zonder meer blijft staan. Wanneer er een grote discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, moet in het maatwerk-pta worden aangegeven hoe deze discrepantie opgeheven kan worden.
- 25.6. Als de kandidaat na het afronden van het eindexamen doorstroomt naar het hogere niveau, krijgt hij ontheffing voor de vakken die al op dat niveau zijn afgerond.

26. Onregelmatigheden

- 26.1. Onregelmatigheden kunnen zowel door examinatoren, surveillanten als kandidaten gemeld worden bij de directeur. Bij een minderjarige kandidaat kan ook een ouder of verzorger melding doen.
- 26.2. Onder onregelmatigheden kan bijvoorbeeld verstaan worden:
- het feit dat een kandidaat één of meer malen zonder geldige reden niet aanwezig is op het voor hem vastgestelde schoolexamen;
 - het zodanig te laat komen dat de kandidaat niet meer toegelaten kan worden tot het examen;
 - het niet of niet tijdig inleveren van praktische opdrachten;
 - het niet, niet tijdig of onvoldoende afronden van opdrachten uit het handelingsdeel;
 - het handelen in strijd met de door de examinerator vóór de aanvang van de examentoets uitdrukkelijk gegeven aanwijzingen of nader gestelde regels;
 - het gebruiken van andere dan door de examinerator toegestane boeken en/of hulpmiddelen;
 - het plegen van fraude of het aanleiding geven tot verdenking daarvan, waardoor de geleverde prestatie niet meer volledig als eigen werk kan worden beschouwd;
 - het plegen van plagiaat bij een praktische opdracht of handelingsdeel;
 - het gebruik van generatieve AI (bijvoorbeeld ChatGPT) zonder uitdrukkelijke toestemming van de examinerator;
 - het op ongeoorloofde wijze hulp bieden aan of hulp ontvangen van medekandidaten.
- 26.3. De examinerator of een surveillant is bevoegd passende maatregelen te treffen ten aanzien van de kandidaat die zich tijdens het schoolexamen niet gedraagt zoals redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Als uiterste maatregel geldt verwijdering uit het examenlokaal of -zaal. De examinerator of surveillant stelt de teamleider of directeur zo snel mogelijk na afloop van het examen op de hoogte van het voorval, waarna dit als een melding van een onregelmatigheid beschouwd wordt.
- 26.4. De maatregelen bedoeld in artikel 26.1, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, of het centraal examen;
 - het ontzeggen van de deelneming of de verdere deelneming aan een of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;

- het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directie aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige zin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
- 26.4.1. Indien de ernst van de overtreding daar aanleiding toe geeft, of indien er tegen de kandidaat in het lopende schooljaar eerder een maatregel vanwege een onregelmatigheid is uitgesproken, kan de directeur de kandidaat de mogelijkheid ontzeggen om de toegekende 1 te herkansen.
- 26.4.2. Een niet herkansbaar examenonderdeel blijft niet herkansbaar, ook als hiervoor op grond van artikel 26.4 een 1 is toegekend.
- 26.5. Alvorens een maatregel als gevolg van artikel 26 wordt genomen, wordt de kandidaat (en bij minderjarigheid ook zijn ouders) gehoord door de directeur of in zijn plaats door de teamleider. De directeur deelt zijn beslissing binnen veertien dagen mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. Hierbij wordt gewezen op de beroepsprocedure. Als de kandidaat minderjarig is, worden ook de ouder(s) of verzorger(s) schriftelijk op de hoogte gesteld.
- 26.6. Een genomen maatregel als gevolg van artikel 26 wordt gemeld bij de inspectie.

27. Bezwaar en beroep

- 27.1. Een kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de commissie van beroep.
- 27.1.1. Indien een kandidaat in beroep wil gaan, dient hij het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing te zijner kennis is gebracht, schriftelijk in bij de commissie van beroep.
- 27.1.2. De commissie stelt een onderzoek in en toetst of de directeur bij zijn besluit gehandeld heeft conform hetgeen bepaald is in het examenreglement van het Scala College.
- 27.1.3. Binnen twee weken na ontvangst van het beroep tenzij de commissie de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken, deelt de voorzitter van commissie het besluit mee aan de kandidaat, in geval van minderjarigheid ook aan zijn ouder(s) of verzorger(s), aan de directeur en aan de voorzitter van het college van bestuur.
- 27.1.4. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast, op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen.
- 27.2. De leden van de commissie van beroep zijn:
- de rector van het Coenecoop College (voorzitter),
 - een teamleider van de locatie Nieuwe Sloot,
 - twee docenten van de school, niet zijnde examinatoren van enig vak,
 - een door de ouderraad aan te wijzen ouder of verzorger van een leerling van de school, niet zijnde een ouder van een leerling uit een van de leerjaren waarin onderdelen van het schoolexamen of het centraal examen worden afgenomen.
- 27.2.1. Een lid van het college van bestuur mag geen deel uit maken van de commissie van beroep.

- 27.2.2. Indien een lid van de commissie van beroep persoonlijk betrokken is bij een betrokken kandidaat, kan dit lid tijdelijk vervangen worden door iemand anders.
- 27.2.3. De samenstelling van de commissie wordt jaarlijks vóór 1 oktober bekendgemaakt. De samenstelling van de commissie voor het huidige schooljaar is in bijlage 2 van dit examenreglement vermeld.
- 27.3. Het adres van de commissie van beroep is:
Beroepscommissie Scala College
Postbus 458
2400 AL Alphen aan den Rijn

28. Bewaren examenwerk

- 28.1. Het werk van het centraal examen en het schoolexamen van de kandidaten wordt gedurende ten minste achttien maanden na de vaststelling van de uitslag van het totale examen bewaard op een door een directeur te bepalen plaats, ter inzage voor belanghebbenden.
- 28.2. De examinerator draagt er zorg voor dat het schoolexamenwerk van de kandidaten, voorzien van een volledig stel van de bij de betreffende examens gebruikte opgaven, ter beschikking van de directeur wordt gesteld.

29. Inzage centrale examens

- 29.1. Na vaststelling van de uitslag van de centrale examens heeft een kandidaat tot 1 oktober van het daarop volgende leerjaar recht op inzage. Daarbij worden twee mogelijkheden met elk een eigen procedure onderscheiden:
- Inzage ter voorbereiding op een af te leggen herkansing
 - Inzage ter verificatie van de correctie en beoordeling
- 29.2. Er wordt geen kopie van het gemaakte werk verstrekt en het is de aanwezigen niet toegestaan foto's van het gemaakte werk te maken.
- 29.3. Een inzage ter voorbereiding op een af te leggen herkansing kan worden aangevraagd bij de examinerator. Bij deze inzage zijn alleen de kandidaat en de examinerator aanwezig. De beoordeling (d.w.z. de gegeven punten per vraag) kan niet ter discussie staan. Indien de kandidaat alsnog bezwaar wil maken tegen de beoordeling, kan hij daarover niet in discussie gaan met de examinerator. Na afloop van de inzage kan de kandidaat een inzage ter verificatie aanvragen.
- 29.4. Een inzage ter verificatie kan worden aangevraagd bij de secretaris van het examen. Bij de inzage kan de kandidaat zich laten vergezellen door een meerderjarig persoon naar eigen keuze. Daarnaast is een medewerker van de school niet zijnde examinerator of een andere docent van het betreffende vak aanwezig. De school stelt examenopgaven (incl. eventuele bijlagen), een correctiemodel en een kopie van het antwoordblad beschikbaar. De aanwezige medewerker van de school ziet toe op de gang van zaken, maar gaat inhoudelijk niet met kandidaat en de eventueel andere aanwezigen in gesprek.
- 29.5. Als de kandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, dient hij een bij de directeur een gemotiveerd verzoek tot herbeoordeling van het examen in. Voor de verdere procedure volgt de school de aanbevelingen zoals die door inspectie worden voorgesteld in het document "Handreiking hoe om te gaan met geschil na inzage examenwerk" (zie bijlage 7).
- 29.6. Een heroverweging van de correctie kan leiden tot de vaststelling van een lager cijfer.

30. Ondertekening diploma's en cijferlijsten

- 30.1. De voorzitter van het college van bestuur heeft de tekenbevoegdheid voor de diploma's en de bijbehorende cijferlijsten overgedragen aan de directeuren.
Ook worden diploma's en cijferlijsten ondertekend door de examensecretaris.

31. Slotbepalingen

- 31.1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.
- 31.1.1. Dit kan in het bijzonder gelden voor nieuwe initiatieven die gedurende het schooljaar in het kader van de onderwijsvernieuwing ontplooid worden. De directeur draagt in voorkomende gevallen zorg voor een goede communicatie naar alle belanghebbenden.
- 31.2. Indien gedurende de termijn dat dit reglement van kracht is, blijkt dat er een onjuistheid of onvolledigheid in dit reglement staat die ten nadele is van de kandidaten, kan er een erratum aan toegevoegd worden. Kandidaten en hun ouders worden hier dan schriftelijk van op de hoogte gesteld.
- 31.2.1. Als de onjuistheid een tegenstrijdigheid met wettelijke kaders behelst, zal deze worden hersteld middels een erratum, ook al is dit in het nadeel van de kandidaten. Kandidaten en hun ouders worden hier dan schriftelijk van op de hoogte gesteld.

Alphen aan den Rijn, 1 oktober 2024

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.H. Niemeijer', with a long horizontal line extending to the right from the end of the signature.

A.H. Niemeijer,
voorzitter college van bestuur

Bijlage 1: Overzicht van directeuren, teamleiders en examensecretaris

Alleen de directeuren en teamleiders van klassen met een pta zijn vermeld. Voor het volledige overzicht zie schoolgids.

Vmbo (Henry Dunantweg)

Directeur:	R. Pet	
Teamleiders:	P.J. Kaspers	3 en 4 vmbo-bb en vmbo-kb
	A.H. Scheerder	3 en 4 vmbo-tl

Havo (Henry Dunantweg)

Directeur:	R. Pet	
Teamleiders:	A.J. van Daalen de Jel	4 havo
	P.R. Bloemheuvel	5 havo

Vwo (Sacharovlaan)

Directeur:	E.S.D. Meijer	
Teamleiders:	F. van der Vlist	4 vwo
	A.P. Bijlard	5 en 6 vwo

Algemeen

Examensecretaris:	M.H.Th. Zweers	
-------------------	----------------	--

Bijlage 2: Commissie van beroep

De commissie van beroep bestaat in het schooljaar 2024– 2025 uit de volgende leden:

- I. Bergsma (voorzitter) rector Coenecoop College
- A.P. van Dorst teamleider locatie Kees Mustersstraat
- G.J. Marks docent locatie Kees Mustersstraat
- R.P. Beenen (reserve) docent locatie Kees Mustersstraat *
- N. Harder docent locatie Henry Dunantweg **
- M.M.A.C van Puijenbroek docent locatie Sacharovlaan ***
- M. Nobel ouder

* Vervangt G.J. Marks indien de commissie van beroep een casus behandelt aangaande een kandidaat van vmbo-basis/kader.

** Neemt deel indien de commissie van beroep een casus behandelt aangaande een kandidaat van de Sacharovlaan.

*** Neemt deel indien de commissie van beroep een casus behandelt aangaande een kandidaat van de Henry Dunantweg.

Bijlage 3: Examencommissie en examenwerkgroepen 2024 - 2025

Examencommissie:

- M.H.Th. Zweers (vz)
- P.R. Bloemheuvel
- M. Delcour
- P.J. Kaspers
- D. Scholten
- A.H. Scheerder
- F. van der Vlist

Examenwerkgroep vmbo-basis/kader:

- P.J. Kaspers (vz)
- T. Wallenburg
- D.I. Scholten
- J.M. Barten

Examenwerkgroep vmbo-tl:

- A.H. Scheerder (vz)
- M. Grijzen
- T. Voordouw
- J.M. Barten

Examenwerkgroep havo:

- P.R. Bloemheuvel (vz)
- J. Koolhaas
- J. Schelvis
- J.M. Barten

Examenwerkgroep vwo:

- A.P. Bijlard (vz)
- F. van der Vlist
- W.V. Steinbuch
- E. Verstraten
- B.A. Francken

Bijlage 4: Rooster voor de centrale examens in het voortgezet onderwijs in 2025⁴

a. eerste tijdvak⁵

Vmbo (theoretische leerweg)

datum	tijd	vak
vrijdag 9 mei 2025	13:30 - 15:30	Engels
maandag 12 mei 2025	13:30 - 15:30	Nederlands
dinsdag 13 mei 2025	13:30 - 15:30	natuur- en scheikunde II
woensdag 14 mei 2025	13:30 - 15:30	Frans
donderdag 15 mei 2025	09:00 - 11:00	Duits
	13:30 - 15:30	wiskunde
vrijdag 16 mei 2025	13:30 - 15:30	aardrijkskunde
maandag 19 mei 2025	13:30 - 15:30	geschiedenis
dinsdag 20 mei 2025	13:30 - 15:30	natuur- en scheikunde I
woensdag 21 mei 2025	13:30 - 15:30	biologie
donderdag 22 mei 2025	13:30 - 15:30	economie

⁴ Het rooster voor de examens in vmbo-basis/kader wordt in de loop van het schooljaar door de school opgesteld en aan de leerlingen en ouders meegedeeld.

⁵ Voor eventualiteiten waarbij de geheimhouding van de examens geschonden is of afname niet mogelijk is treedt het Continuïteitsplan in werking. In een noodscenario kunnen één of meer centrale examens worden uitgesteld.

Havo

datum	tijd	vak
vrijdag 9 mei 2025	13:30 - 16:30	natuurkunde
maandag 12 mei 2025	09:00 -11:30	Duits
	13:30 - 16:30	geschiedenis
dinsdag 13 mei 2025	13:30 -16:00	Frans
woensdag 14 mei 2025	13:30 -16:30	biologie
donderdag 15 mei 2025	13:30 -16:30	Nederlands
vrijdag 16 mei 2025	09:00 -16:30	maatschappijwetenschappen
	13:30 -16:00	Engels
maandag 19 mei 2025	13:30 -16:30	bedrijfseconomie
dinsdag 20 mei 2025	13:30 -16:30	wiskunde A
		wiskunde B
woensdag 21 mei 2025	09:00 -12:00	kunst (algemeen)
	13:30 -16:30	economie
donderdag 22 mei 2025	13:30 -16:30	aardrijkskunde
vrijdag 23 mei 2025	13:30 -16:30	scheikunde

Vwo

datum	tijd	vak
vrijdag 9 mei 2025	13:30 -16:30	Nederlands
maandag 12 mei 2025	13:30 - 16:30	economie
dinsdag 13 mei 2025	09:00 - 12:00	maatschappijwetenschappen
	13:30 - 16:00	Engels
woensdag 14 mei 2025	09:00 - 12:00	kunst (algemeen)
	13:30 - 16:30	wiskunde A
		wiskunde B
		wiskunde C
donderdag 15 mei 2025	09:00 - 11:30	Duits
	13:30 - 16:30	geschiedenis
vrijdag 16 mei 2025	09:00 - 12:00	Latijn
	13:30 - 16:30	scheikunde
maandag 19 mei 2025	13:30 - 16:30	aardrijkskunde
dinsdag 20 mei 2025	09:00 - 12:00	Grieks
	13:30 - 16:30	natuurkunde
woensdag 21 mei 2025	13:30 - 16:00	frans
donderdag 22 mei 2025	13:30 - 16:30	bedrijfseconomie
vrijdag 23 mei 2025	13:30 - 16:30	biologie

b. tweede tijdvak

Het tweede tijdvak start op dinsdag 17 juni en eindigt op dinsdag 24 juni 2025. Het exacte rooster was ten tijde van de vaststelling van dit reglement nog niet bekend en zal bekend worden gemaakt in maart.

Bijlage 5: Geslaagd of gezakt en cum laude

a. Vmbo-bb en vmbo-kb

De kandidaat die eindexamen vmbo-bk heeft afgelegd, is geslaagd indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen (ce) en het centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe) behaalde cijfers ten minste 5,5 is. Afronding geschiedt op rekenkundige wijze, d.w.z. de eerste decimaal is bepalend.

Tevens indien:

- het eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is en de andere eindcijfers en het combinatiecijfer een 6 of hoger zijn of;
- er voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 5 behaald is en voor de overige examenvakken een 6 of hoger, of;
- er voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 4 behaald is en voor de overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of;
- er voor twee van de examenvakken het eindcijfer 5 behaald is en voor de overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger,

En:

- het schoolexamen rekenen is afgelegd, indien een kandidaat geen examen wiskunde heeft afgelegd
- lichamelijke opvoeding en kunstvakken zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed';
- geen eindcijfer van 3 of lager is gescoord bij de vier beroepsgerichte vakken uit de gekozen profielmodule.

De kandidaat die eindexamen vmbo-bk heeft afgelegd is, cum laude geslaagd als het gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger is. Dit wordt berekend op basis van de eindcijfers voor het beroepsgerichte profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer in het vrije deel. Voor de andere vakken die meetellen bij de uitslagbepaling (Nederlands, Engels en maatschappijleer) mag niet lager zijn behaald dan een 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (de beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6, mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is.

b. Vmbo-tl

De kandidaat die eindexamen vmbo-tl heeft afgelegd, is geslaagd indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is. Afronding geschiedt op rekenkundige wijze, d.w.z. de eerste decimaal is bepalend.

Tevens indien:

- het eindcijfer voor Nederlands een 5 of hoger is en de andere eindcijfers een 6 of hoger zijn, of;
- er voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 5 behaald is en voor de overige vakken een 6 of hoger, of;
- er voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 4 behaald is en voor de overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of;
- er voor twee van de examenvakken het eindcijfer 5 behaald is en voor de overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger

En:

- het schoolexamen rekenen is afgelegd, indien een kandidaat geen examen wiskunde heeft afgelegd
- lichamelijke opvoeding en kunstvakken zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed';
- het profielwerkstuk is beoordeeld als voldoende of goed.

De kandidaat die eindexamen vmbo-tl heeft afgelegd is, cum laude geslaagd als het gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger is. Dit wordt berekend op basis van de eindcijfers van de vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel. Ook mag geen cijfer lager zijn dan 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.

c. Havo en vwo

De kandidaat die eindexamen havo of vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is. Afronding geschiedt op rekenkundige wijze, d.w.z. de eerste decimaal is bepalend.

Tevens indien:

- alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of;
- er 1x5 is behaald en voor de overige vakken 6 of hoger, of;
- er 1x4 of 2x5 of 1x5 en 1x4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde 6,0 of hoger is.

En:

- het schoolexamen rekenen is afgelegd, indien een kandidaat geen examen wiskunde heeft afgelegd (havo)
- lichamelijke opvoeding is beoordeeld als 'voldoende' of 'goed';
- maximaal één vijf als eindcijfer (het gemiddelde van het SE en CE) is gescoord voor de kernvakken Nederlands, Engels, wiskunde;
- géén eindcijfer van 3 of lager is gescoord. Dit geldt ook voor de eindcijfers van de onderdelen van het combinatiecijfer.

Een kandidaat die eindexamen havo of vwo heeft gedaan is cum laude geslaagd als het gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger is. Alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel telt mee voor deze berekening. Bovendien mag geen van de cijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn, lager zijn dan 7. De afzonderlijke cijfers die deel uitmaken van het combinatiecijfer, mogen wel lager dan een 7 zijn, als het combinatiecijfer zelf maar minstens een 7 is.

Bijlage 6: Handreiking geschil na inzage examenwerk

Handreiking: hoe om te gaan met geschil na inzage examenwerk

Inleiding

Deze handreiking is een suggestie voor scholen over hoe om te gaan met een geschil over de correctie van een examen waarvan het cijfer is vastgesteld. Het Eindexamenbesluit VO voorziet in artikel 42 in regels over de vaststelling van de score door de eerste en tweede corrector, voorafgaande aan de vaststelling van het cijfer, niet in een regeling voor daarna. Het is aan scholen (en mogelijk de burgerlijke rechter) om hier hun weg in te vinden: de inspectie/OCW/het CvTE hebben daar geen rol in.

Inzage

Iedere eindexamenkandidaat heeft recht op inzage van zijn/haar eigen gemaakte examenwerk. Om onduidelijkheid bij de (organisatie van de) inzage te voorkomen, adviseren we scholen om de inzageprocedure vooraf te omschrijven, dit zou een onderdeel kunnen zijn van het examenreglement. Hierin kan worden beschreven wie er wel of niet aanwezig mogen/moeten zijn bij een inzage en hoe een inzagezitting verloopt, maar ook de consequentie dat een cijfer uiteindelijk lager kan worden vastgesteld. Een goede organisatie van een inzage kan onduidelijkheid voorkomen als er vervolgens een geschil ontstaat. Bij de inzage is het aan te raden dat de directeur of een ander lid van de leiding van de school aanwezig is, zodat er geen aanpassingen in het werk aangebracht kunnen worden. Om discussies ter plekke te voorkomen is het daarnaast handig om de eerste corrector niet bij de inzage aanwezig te laten zijn.

Geschil na inzage

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, kan bijvoorbeeld op deze manier worden gehandeld:

1. De eindexamenkandidaat zet zijn/haar argumenten over vernomen fouten op papier.
2. Op verzoek van de directeur kijkt de 1^e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De 1^e corrector neemt contact op met de 2^e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1^e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een mailbericht) en wordt gedeeld met de directeur.

3a. Overeenstemming over aanpassing van de score

Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast.

De directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan.

DUO/Examendiensten en de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De Inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de 2^e corrector en de directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de 2^e corrector niet onder druk is gezet.

Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de leerling weten.

3b. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score

Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast. Het is aan te raden om twee docenten te kiezen die niet direct betrokken zijn, maar bijvoorbeeld verbonden zijn aan een andere school die onder hetzelfde bestuur hangt. Het spreekt voor zich dat deze docenten bevoegd moeten zijn voor het examenvak én dat zij zelf een eindexamenklas hebben.